

Rekabet Kurumu Başkanlığından;

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2013-1-70 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 13-57/796-336
Karar Tarihi : 09.10.2013

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Kenan TÜRK, Dr. Murat ÇETİNKAYA
Reşit GÜRPINAR, Fevzi ÖZKAN

B. RAPORTÖRLER: Çağlar Deniz ATA, Başak ARSLAN, Muhammed Safa UYĞUR

C. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Yakup DEMİRHAN
Temsilcisi: Av. Necati CEYHAN
Söğütlüçeşme Cad. Palmiye Apt. No:107 Kat:2 Daire:4 Kadıköy/İstanbul

D. HAKKINDA İNCELEME

YAPILAN : - Total Oil Türkiye A.Ş.
Onur Ofis Park İş Merkezi İnkılap Mah. Üntel Sok.
No:10 B1 Blok Ümraniye/İstanbul

- (1) **E. DOSYA KONUSU:** Total Oil Türkiye A.Ş.'nin lehine tesis edilen intifa hakkını terkin etmeyerek 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun)'u ve 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2002/2 sayılı Tebliğ)'ni ihlal ettiği iddiası.
- (2) **F. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına 14.06.2013 tarih, 3703 sayı ve 26.06.2013 tarih, 3904 sayı ile giren başvurular üzerine hazırlanan 16.07.2013 tarih ve 2013-1-70/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu, 13.08.2013 tarihli Kurul toplantısında görüşülmüş ve 13-47/653-M sayı ile önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. İlgili karar uyarınca düzenlenen 30.09.2013 tarih ve 2013-1-70/ÖA sayılı Önaraştırma Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **G. İDDİALARIN ÖZETİ:** Yapılan başvuruda özetle;
- Yakup DEMİRHAN ile Total Oil Türkiye A.Ş. (TOTAL) arasında 15.07.2005 tarihinde İşletme Protokolü hazırlandığı ve 11.12.2009 tarihinde işletme sözleşmesi tanzim edildiği, bu sözleşmede işletmecinin Yakup DEMİRHAN, mal ve hizmet verenin TOTAL olduğu,
 - 16.03.2010 tarihinde bayilik sözleşmesi imzalandığı ve aynı tarihte istasyon üzerinde TOTAL lehine 5 yıl süreli intifa hakkı tesis edildiği,
 - 4054 sayılı Kanun, 2002/2 ile 2003/3 sayılı Rekabet Kurulu Tebliği ve Rekabet Kurulu kararlarına göre intifa hakkı ve ipoteklerin sona ermesi gerektiği ancak TOTAL'in intifa hakkı ve ipotekleri terkin etmediği
- iddia edilmiştir.
- (4) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda; TOTAL ile Yakup DEMİRHAN arasındaki 16.03.2010 tarihli Bayilik Sözleşmesi ve aynı tarihli intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin 16.03.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında grup muafiyetinden yararlandığı, dolayısıyla TOTAL hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığı ve şikâyetin reddinin gerektiği ifade edilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (5) Taraflar arasında kurulan ilişki ile ilgili olarak bilgi isteme yazısına cevaben TOTAL tarafından gönderilen ve Kurum kayıtlarına 11.09.2013 tarih, 9947 sayı ile giren yazıda özetle;
- Yakup DEMİRHAN'ın (bayi) 2000 yılından beri TOTAL'in bayisi olarak faaliyet gösterdiği,
 - Söz konusu istasyona ilişkin olarak Yakup DEMİRHAN ile sözleşme yenilemesi için mutabakat sağlandığı, tapuda kayıtlı olan ve Neriman TEPEDELEN ile Yakup DEMİRHAN'ın 1/2 oranında mülkiyet sahibi olduğu taşınmaz üzerinde inşa edilmiş akaryakıt satış ve servis istasyonunun TOTAL markası ile işletilmesi amacıyla mülkiyet sahiplerinden Yakup DEMİRHAN ile 11.12.2009 tarihinde bir yatırım sözleşmesi akdedildiği,
 - Sözü edilen taşınmazın 2 ve 3 numaralı parsellerinin tamamı üzerinde 16.03.2010 tarihli resmi senet ile bedelsiz olarak beş yıl süre ile TOTAL lehine intifa hakkı tesis edildiği,
 - 16.03.2010 tarihinde Yakup DEMİRHAN ile "İstasyonlu Bayilik" ile "Ariyet ve Emanet" sözleşmeleri akdedildiği, böylelikle taraflar arasındaki dikey ilişkinin Rekabet Kurulu kararları ile uyumlu hale getirilerek yenilendiği,
 - Yakup DEMİRHAN tarafından TOTAL aleyhine 08.11.2012 tarihinde açılan ipotek fekki talepli davada; TOTAL'in lehine ilgili istasyonun bulunduğu taşınmaz üzerinde 27.07.2007 tarih 2552 yevmiye, 27.07.2010 tarih 2553 yevmiye, 16.09.2005 tarih 8288 yevmiye numaraları ile tesis edilmiş ipoteklerin fekkinin talep edildiği, ancak söz konusu davanın, Yakup DEMİRHAN'ın davasını takip etmemesi sebebiyle HMK 150/5. hükmü gereğince 04.12.2012 tarihinde açılmamış sayılarak işlemiden kaldırıldığı,
 - Söz konusu dikey ilişkinin, bayi ile malik arasında bağ olması sebebiyle 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinin istisna hükmü kapsamında olmadığı, ayrıca anılan istasyonun üzerinde daha önce akaryakıt bayilik faaliyeti yapıldığı belirtilmiştir.

- (6) Dosya mevcudu bilgi ve belgeler incelendiğinde, 2002/2 sayılı Tebliğ hükümleri, anılan Tebliğ'in açıklanmasına ilişkin çıkarılan Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz ve Rekabet Kurulu kararları çerçevesinde, TOTAL ile Yakup DEMİRHAN arasında kurulan dikey ilişkinin; söz konusu istasyonda faaliyet gösteren bayi ile malikin ilişkili olması sebebiyle 2002/2 sayılı Tebliğ'in 5. maddesinde öngörülen istisna hükmü kapsamında olmadığı, ayrıca yeni bir istasyon niteliği de taşımaması nedeniyle Rekabet Kurulunun önceki kararlarında akaryakıt sektöründeki uzun süreli bir dikey anlaşmanın 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde yer alan şartları sağlamış sayılabilmesi için belirtilen koşulları karşılamadığı ve dikey anlaşmaya bireysel muafiyet tanınamayacağı değerlendirilmektedir.
- (7) Bununla birlikte, taraflar arasında 2000 yılından bu yana süregelen bir ilişkinin bulunmasına rağmen 16.03.2010 tarihinde TOTAL ile Yakup DEMİRHAN arasında yeni bir bayilik sözleşmesi akdedildiği ve 16.03.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 5 yıl süre ile TOTAL lehine intifa hakkı tesis edildiği görülmektedir.
- (8) Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz'un 35. paragrafında "...Beş yıllık süreyi aşacak şekilde zimnen yenilenebilen rekabet etmeme yükümlülükleri de grup muafiyeti kapsamında değildir. Ancak, süresi beş yılı aşmayan veya beş yıldan sonraki uzatmanın

her iki tarafın açık iradesi ile mümkün olduğu ve alıcının beş yıllık süre sonunda rekabet etmeme şartına son vermesini engelleyen herhangi bir durumun olmadığı hallerde rekabet etmeme yükümlülüğü grup muafiyetinden yararlanacaktır...” şeklinde açıklama yer almaktadır.

- (9) Ayrıca Rekabet Kurulunun geçmiş tarihli kararlarında, uzun süreden beri devam eden dikey ilişkilerde, taraflar arasındaki dikey ilişkiye esas teşkil eden sözleşmelerin, imzalanan sözleşmeler yoluyla yenilenmesi yeni bir irade beyanı olarak kabul edilebilmekte ve taraflar arasında yeni bir dikey anlaşmanın yapıldığından bahisle bu durum, grup muafiyeti kapsamındaki sürelerin hesaplanmasında göz önüne alınmaktadır.
- (10) Mevcut dosyada da, başvuruya konu taşınmaz üzerinde 16.03.2010 tarihinde TOTAL ile Yakup DEMİRHAN arasında yeni bir bayilik sözleşmesi akdedilmiş olması ve 16.03.2010 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere 5 yıl süre ile TOTAL lehine intifa hakkı tesis edilmesi dikkate alındığında, anılan sözleşmeler yoluyla yeni bir dikey anlaşma kurmak yönünde tarafların iradelerinin yenilendiği; bu doğrultuda söz konusu dikey ilişkinin 16.03.2010 tarihinden itibaren beş yıl süreyle olmak üzere 16.03.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Tebliğ ile tanınan grup muafiyetinden yararlanabileceği kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

- (11) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre;
1. Total Oil Turkiye A.Ş. ile Yakup DEMİRHAN arasındaki 16.03.2010 tarihli Bayilik Sözleşmesi ve aynı tarihte tesis edilen intifa hakkından oluşan dikey ilişkinin 16.03.2015 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara ilişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına,
 2. Bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca şikayetin reddi ile soruşturma açılmamasına

OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.